

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av läropliktslagen och till vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av läropliktslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 54/2022 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 35/2022 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Piritta Sirvio, undervisnings- och kulturministeriet
- direktör Kurt Torsell, Utbildningsstyrelsen
- jurist Minna Antila, Finlands Kommunförbund
- ledande expert Satu Ågren, Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry
- tf. utbildningsdirektör Nina Lahtinen, Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ rf
- näringspolitisk sakkunnig Jussi-Pekka Rode, Bildningsarbetsgivarna rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Barnombudsmannens byrå
- finansministeriet
- AFS Intercultural Programs Finland ry
- Bildningsalliansen rf
- Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf
- Medborgarinstitutens förbund MiF
- Pääkaupunkiseudun ateistit ry
- Finlands Yrkesstuderandes Centralförbund - SAKKI rf
- Finlands Folkhögskolförening rf
- Finlands Gymnasistförbund rf
- Studiehandedarna i Finland rf
- Alliansen för Finlands Studerande - OSKU rf

Betänkande KuUB 7/2022 rd

- Finlands rektorer rf
- Finlands Föräldraförbund rf
- Fritt Bildningsarbete rf
- Privatskolornas Förbund rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås ändringar i läropliktslagen, lagen om grundläggande utbildning, gymnasielagen, lagen om yrkesutbildning, lagen om utbildning som handleder för examensutbildning, lagen om fritt bildningsarbete och lagen om nationella studie- och examensregister. Propositionen hänför sig till de behov av preciseringar av lagstiftningen som uppdragats i samband med genomförandet av den utvidgade läroplikten enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering.

Det föreslås att läropliktslagens tillämpningsområde preciseras så att det inte omfattar sådana läropliktiga som vistas i Finland i studiesyfte, att möjligheterna för läropliktiga som fyllt 17 år att fullgöra läroplikten inom den grundläggande utbildningen för barn utvidgas, att bestämmelserna om anvisande av studieplats preciseras, att rätten till inkvarterings- och reseersättningar enligt läropliktslagen utvidgas till att gälla också tidsmässigt långa skolresor, att den kommun som har handlednings- och tillsynsansvar för läropliktiga får utvidgad rätt till information samt att vissa andra lagtekniska preciseringar görs i läropliktslagen. I utbildningslagarna föreslås bestämmelser om att en studerande ska anses ha avgått i de situationer där han eller hon har avbrutit fullgörandet av läroplikten tills vidare.

Det föreslås att lagen om yrkesutbildning får en bestämmelse om att utbildningsanordnaren i fråga om studerande som inleder studierna ska bedöma en studerandes behov av särskilt stöd utifrån beslut om särskilt stöd som fattats under den grundläggande utbildningen. Dessutom föreslås lagen om fritt bildningsarbete få en bestämmelse om läromedelstillägg som beviljas huvudmannen för en läroanstalt i anslutning till finansieringen av utbildning som riktas till läropliktiga. I lagen om nationella studie- och examensregister preciseras vissa bestämmelser som anknyter till förändringen av läropliktsregistret och utvidgas skyldigheten att registrera det timantal för undervisning och handledning inom yrkesutbildning som antecknats i den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet. Vidare föreslås att det till lagen om utbildning som handleder för examensutbildning fogas en bestämmelse om möjligheten att ordna utbildningen som statsandelsfinansierad arbetskraftsutbildning.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 augusti 2022.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Syftet med propositionen är att förtydliga bestämmelserna i läropliktslagen utifrån de brister som framkommit vid verkställandet av lagen. Målet är att det ska finnas en ändamålsenlig utbildnings-

Betänkande KuUB 7/2022 rd

form och studieplats för fullgörande av läroplikten för var och en av dem som är läropliktiga. Ytterligare mål är att stödja möjligheterna att fullgöra läroplikten, en kontinuerlig utbildningsväg och avläggandet av en examen på andra stadiet.

Riksdagen godkände flera uttalanden utifrån kulturutskottets betänkande (RP 173/2020 rd – KuUB 15/2020 rd) i samband med behandlingen av läropliktslagen. Den aktuella propositionen är bland annat ett svar på det uttalande där regeringen förutsätts följa och bedöma genomförandet och konsekvenserna av läropliktsreformen på bred front och vidta behövliga åtgärder för att avhjälpa eventuella missförhållanden. Kulturutskottet välkomnar att man snabbt reagerat på uppdagade behov och brister i lagstiftningen.

Grundlagsutskottet har lämnat utlåtande i ärendet (GrUU 35/2022 rd) och tagit ställning till läropliktens personkrets, bestämmelserna om när en studerande ska anses ha avgått och läropliktslagens paragraf om rätten att få information. Kulturutskottet behandlar nedan grundlagsutskottets ståndpunkter var för sig.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Kulturutskottet tillstyrker lagförslagen i propositionen, men med följande kommentarer och ändringsförslag.

Minderåriga som kommer till Finland för att studera

I propositionen föreslås det att studerande som vistas i Finland i studiesyfte inte ska vara läropliktiga. Dessutom föreslås det i 2 § en definition av vad som avses med att ha sin vanliga vistelseort.

Enligt den gällande lagen är barn som har sin vanliga vistelseort i Finland läropliktiga. Enligt etablerad praxis gällande läroplikt enligt lagen om grundläggande utbildning anses ett barn ha sin vanliga vistelseort i Finland, om barnet har en i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun. Enligt den föreslagna 2 § anses ett barn vid tillämpningen av läropliktslagen ha sin vanliga vistelseort i Finland om han eller hon har en hemkommun enligt lagen om hemkommun och grunden för barnets vistelse i landet är någon annan än studier.

I sitt utlåtande noterar grundlagsutskottet att propositionen motiverar 2 § i läropliktslagen ganska kortfattat, främst med vårdnadshavarnas svårigheter att leva upp till sin skyldighet att övervaka fullgörandet av läroplikten och med att boendekommunens handlednings- och tillsynsansvar enligt läropliktslagen inte kan anses ändamålsenligt i en situation där en person frivilligt har sökt sig till Finland för att avklara en viss utbildning. Enligt propositionen är det motiverat att studierna är frivilliga för studerande som kommer till Finland för att studera. I ljuset av bestämmelsen och dess motiv förblir det enligt grundlagsutskottet i viss mån oklart vad och utifrån vems utredning beslutet om att inte omfattas av läroplikten ska fattas.

Grundlagsutskottet anser att det inte har lagts fram tillräckliga argument för den föreslagna regleringen som begränsar rätten till avgiftsfri grundläggande utbildning. Om det inte finns andra godtagbara grunder för den föreslagna bestämmelsen, bör regleringen ändras så att befrielse från läroplikten grundar sig på den läropliktiges eller dennes vårdnadshavares eller någon annan laglig företrädares eget initiativ, till exempel på ansökan och en utredning som parten lagt fram till

Betänkande KuUB 7/2022 rd

stöd för den. Den här ändringen är en förutsättning för att lagförslag 1 ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med anledning av grundlagsutskottets utlåtande föreslår kulturutskottet strykning av bestämmelsen i den föreslagna 2 § i läropliktslagen om att personer som vistas i landet i studiesyfte ska vara uteslutna från läropliktslagens tillämpningsområde. I stället införs en bestämmelse enligt vilken befrielse från läroplikten ska grunda sig på ansökan.

Bestämmelserna om när en studerande anses ha avgått

I propositionen föreslås det att bestämmelserna om när en studerande anses ha avgått ändras i fråga om olika former av läropliktsutbildning. Enligt förslaget anses en studerande ha avgått utan att det fattas ett separat beslut om detta, om den studerande tills vidare har avbrutit fullgörandet av läroplikten på någon av de grunder som anges i 7 § i läropliktslagen. Enligt propositionsmotiven blir det tydligare än i nuläget att en studerande anses ha avgått direkt med stöd av ett beslut om avbrytande av studierna utan att den läropliktige eller dennes vårdnadshavare gör en separat anmälan om detta. Syftet med ändringen är att förenkla det administrativa förfarandet.

Att en läropliktig anses ha avgått ingriper enligt grundlagsutskottet på ett betydande sätt i den grundläggande fri- och rättigheten att få grundläggande utbildning och begränsar samtidigt fullgörandet av den lagstadgade läroplikten. På grund av rättsverkningarna av att en läropliktig anses ha avgått är det nödvändigt att den läropliktige och dennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare på ett begripligt sätt ges tillräcklig information om konsekvenserna av att fullgörandet av läroplikten avbryts, anser grundlagsutskottet.

Kulturutskottet föreslår utifrån grundlagsutskottets utlåtande att en bestämmelse om informationsskyldighet fogas till 7 § 3 mom. i läropliktslagen, där det föreskrivs om ansökan om att avbryta fullgörandet av läroplikten.

Läropliktiga som fyllt 17 år

I 4 § 2 mom. i läropliktslagen föreskrivs det om fullgörande av läroplikten efter den grundläggande utbildningen. Enligt 2 mom. 5 punkten i den gällande paragrafen kan en läropliktig som inte har slutfört den grundläggande utbildningens lärokurs vid utgången av läsåret det kalenderår då han eller hon fyller 17 år fullgöra läroplikten genom att delta i grundläggande utbildning för vuxna. För närvarande kan personer som fyllt 17 år enligt läropliktslagen inte fortsätta fullgöra läroplikten i den grundläggande utbildningen för barn, eftersom läropliktslagen inte identifierar denna form av fullgörande av läroplikten.

Regeringen föreslår nu att bestämmelserna ändras så att läroplikten kan fullgöras också i den grundläggande utbildningen för barn. Avsikten med förslaget är att återgå till det rättsläge som rådde innan läroplikten utvidgades. Innan läroplikten utvidgades hade kommunerna från fall till fall gjort det möjligt att slutföra den grundläggande utbildningens lärokurs i grundläggande utbildning för barn också för dem som fyllt 17 år, om det bedömdes vara det mest ändamålsenliga alternativet. Denna möjlighet har använts i synnerhet om eleven endast saknat ett litet antal prestationer inom den grundläggande utbildningens lärokurs eller om övergången till någon annan

Betänkande KuUB 7/2022 rd

utbildning efter den grundläggande utbildningen inte har ansetts vara ett ändamålsenligt alternativ på grund av de färdigheter han eller hon besitter eller hans eller hennes livssituation.

Utskottet anser det vara viktigt att utbildningsanordnaren får större flexibilitet och prövningsrätt när det gäller att ordna de läropliktigas studieväg i enlighet med barnets bästa. De läropliktigas bakgrund och situation är olika, och de som fyllt 17 år ska ha möjlighet att stanna kvar på den grundläggande utbildningen för barn fram till 18 års ålder, om detta anses vara den bästa lösningen för barnet.

Trots att den föreslagna bestämmelsen inte ger den läropliktige subjektiv rätt att fortsätta fullgöra läroplikten i den grundläggande utbildningen för barn och inte heller utbildningsanordnaren skyldighet att ordna grundläggande utbildning för läropliktiga som fyllt 17 år, betonar utskottet vikten av att barnets bästa beaktas i frågan. Utskottet hänvisar i detta sammanhang också till 3 a § i lagen om grundläggande utbildning, där det står att barnets bästa i första hand ska beaktas, samt till FN-konventionen om barnets rättigheter och FN-konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som förpliktar förvaltningsmyndigheterna att i första hand beakta barnets bästa i åtgärder som gäller barn.

Anordnare av grundläggande utbildning har enligt 11 § 1 mom. i läropliktslagen till uppgift att handleda och övervaka att en läropliktig elev fullgör sin skyldighet enligt 10 § 1 mom. att söka till utbildning. Utskottet ser det som nödvändigt att anordnaren av grundläggande utbildning i samband med handledningen alltid från fall till fall också överväger om fortsatt grundläggande utbildning för barn är det bästa alternativet för den läropliktige med beaktande av elevens situation över lag och behovet av särskilt stöd.

Enligt utredning till kulturutskottet kommer högst 200 läropliktiga per år att fortsätta i den grundläggande utbildningen för barn och en del av dem bara en kort tid. Beslutet om huruvida läroplikten fullgörs i den grundläggande utbildningen för barn eller i den grundläggande utbildningen för vuxna ska enligt utskottet fattas utifrån vad som är bäst för den läropliktige och inte utifrån de finansiella resurserna.

Utskottet konstaterar att konsekvenserna av den föreslagna regleringen för läropliktiga som fyllt 17 år måste följas noggrant och eventuella ytterligare åtgärder måste vidtas för att säkerställa att barnets bästa kommer i första hand. *(Utskottets förslag till uttalande)*

Anvisande av en studieplats för dem som är berättigade till krävande särskilt stöd

Det föreslås att bestämmelserna om anvisande av studieplats enligt läropliktslagen preciseras så att en läropliktig som har rätt till krävande särskilt stöd med den läropliktiges eller vårdnadshavarens eller någon annan laglig företrädarens samtycke kan anvisas en studieplats redan innan den tidsfrist på två månader som anges i lagen har löpt ut. Det föreslås också att bestämmelserna preciseras till den delen att den läropliktige efter anvisandet av studieplatsen ska ha möjlighet att inleda studierna på den anvisade studieplatsen så snart som möjligt.

I åtskilliga sakkunnigyttranden uttrycks det oro över hur studieplatserna för krävande särskilt stöd ska räcka till. Utskottet delar oron och konstaterar att utvidgningen av läroplikten inledningsvis

Betänkande KuUB 7/2022 rd

har ökat antalet studerande som söker till utbildning med krävande särskilt stöd, eftersom de i och med läroplikten har sökt till den här utbildningen i yngre ålder än tidigare.

Enligt utredning till utskottet har undervisnings- och kulturministeriet reagerat på det ökade utbildningsbehovet. Ministeriet har fattat ett ytterligare beslut om tilläggsprestationer för yrkesutbildning 2021, genom vilket specialyrkesläroanstalterna beviljades 171 målinriktade studerandeår för 2021. Genom det egentliga prestationsbeslutet 2022 beviljades specialyrkesläroanstalterna 96 målinriktade studerandeår mer jämfört med det egentliga prestationsbeslutet 2021. Dessutom har antalet studerandeår enligt tillståndet att ordna utbildning ökat på ansökan av en utbildningsanordnare med begränsad uppgift att ordna krävande särskilt stöd.

Undervisnings- och kulturministeriet kommer att bedöma fördelningen av de målinriktade studerandeåren nästa gång i samband med beredningen av dels det beslut om tilläggsprestationer som fattas i slutet av 2022, dels det egentliga prestationsbeslutet 2023. Ministeriet kommer enligt erhållen utredning också i fortsättningen att i samarbete med yrkesläroanstalterna följa upp hur antalet studieplatser med krävande särskilt stöd räcker till och reagera på eventuella problem genom styrmetoder samt vid behov även genom anordnatillstånd och tilläggsfinansiering. Kulturskottet anser att tillräckliga studieplatser med krävande särskilt stöd är ett av de viktigaste faktorer som bör bevakas när det gäller utvidgningen av läroplikten.

Inkvarterings- och reseersättningar

Rätten till inkvarteringsersättning kräver enligt den gällande lagen bland annat att färdvägen från den läropliktiges hem till närmaste gymnasium eller yrkesläroanstalt med flera branscher där det ges möjlighet till undervisning på finska eller svenska enligt den läropliktiges undervisningsspråk är över 100 kilometer. Regeringen föreslår nu att rätten till ersättning för inkvartering och resor utvidgas så att man vid fastställandet av denna rätt beaktar inte bara resans längd utan också hur lång tid den dagliga skolresan tar i anspråk. En läropliktig har enligt förslaget rätt till inkvarteringsersättning också när den dagliga skolresan med det snabbaste färd sättet tar över tre timmar.

Den föreslagna utvidgningen av inkvarterings- och reseersättningarna innebär enligt propositionen att högst några tiotals nya läropliktiga studerande årligen kommer få rätt till inkvarterings- och reseersättningar enligt läropliktslagen. Det handlar om läropliktiga som bor i skärgårdsområden, så ändringen gäller endast ett fåtal utbildningsanordnare. Enligt läropliktslagen svarar utbildningsanordnaren för beviljande och betalning av ersättning för inkvartering och resor till läropliktiga studerande. Utbildningsanordnarna avses på motsvarande sätt som i nuläget på ansökan få ersättning för kostnaderna i form av en höjning av finansieringen efter prövning.

Utskottet anser att den föreslagna kompletteringen är motiverad. Utskottet understöder också förslaget om uppföljning och utvärdering av inkvarterings- och reseersättningarna 2023 som komplement till uppföljningsplanen för den utvidgade läroplikten.

Rätt att få uppgifter

Det föreslås att rätten för den läropliktiges hemkommun att få uppgifter av en tidigare utbildningsanordnare och av dem som deltar i studerandevårdsarbetet utvidgas så att det handlednings-

Betänkande KuUB 7/2022 rd

och tillsynsansvar som föreskrivs för boendekommunen i 14 § och den uppgift att anvisa en studieplats som föreskrivs i 15 § i läropliktslagen kan skötas på behörigt sätt. Dessutom föreslås det att tillgången till information om behovet av särskilt stöd förbättras så att en anordnare av yrkesutbildning och en anordnare av utbildning som handleder för examensutbildning har rätt att för sitt eget beslutsfattande få ett beslut om särskilt stöd som fattats under den grundläggande utbildningen.

Utskottet anser det vara viktigt att bestämmelserna om rätt att få uppgifter säkerställer att de uppgifter som behövs för studierna överförs smidigt från en utbildningsanordnare till en annan. I ett sakkunnigyttrande till utskottet har det påpekats att anordnaren av grundläggande utbildning också bör få information om intensifierat stöd inom den grundläggande utbildningen och inte enbart om beslut om särskilt stöd. Till denna del konstaterar utskottet att det inte fattas något förvaltningsbeslut om att få intensifierat stöd, så bestämmelser om rätten att få uppgifter om beslutet kan inte utfärdas på motsvarande sätt som om beslut om särskilt stöd. Rätten att få uppgifter enligt 23 § 3 mom. i läropliktslagen omfattar dock, om nödvändighetskravet uppfylls, också uppgifter om rätt till intensifierat stöd.

Utskottet instämmer i det som står i propositionen om att ändringarna i rätten att få uppgifter om behovet av särskilt stöd förbättrar läropliktiga studerandes ställning, anvisandet till rätt studieplats och rätten till särskilt stöd. De föreslagna bestämmelserna om hemkommunens rätt att få uppgifter gör det lättare för de studerande att beakta stödbehovet vid handledningen av de studerande, anvisandet av en studieplats och hänvisandet till andra behövliga tjänster.

Grundlagsutskottet har påpekat att bestämmelserna i 23 § 5 mom. i läropliktslagen ska vara exakta med avseende på skyddet för privatlivet och personuppgifter i 10 § i grundlagen. Bestämmelsen om lämnande av beslut om särskilt stöd är inte kopplad till ett nödvändighetskrav och skyldigheten gäller inte enligt lagtexten endast beslut som är i kraft när den grundläggande utbildningen avslutas. Enligt 17 § i lagen om grundläggande utbildning ska ett beslut om särskilt stöd granskas åtminstone efter årskurs två samt före uppflyttningen till årskurs sju. Inom ramen för de bestämmelser som gäller detta är det således möjligt att beslutet kan vara flera år gammalt, noterar grundlagsutskottet i sitt utlåtande. Enligt grundlagsutskottets uppfattning bör det åtminstone klart framgå av bestämmelsen att den rör beslut om särskilt stöd som fortfarande gäller inom den grundläggande utbildningen. Kulturutskottet föreslår att regleringen preciseras utifrån grundlagsutskottets utlåtande.

Läromaterialstillägg

I finansieringen av folkhögskolornas utbildning för läropliktiga föreslås det att ett läromaterialstillägg införs. Bestämmelser om beviljande av tillägget föreslås bli intagna i lagen om fritt bildningsarbete. Det föreslagna läromaterialstillägget är ett belopp per studerandevecka som ska beviljas folkhögskolans huvudman utöver priset per enhet. Avsikten är att bestämmelser om beloppet utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt det utkast till förordning som ingår som bilaga till regeringspropositionen föreslås läromaterialstillägget uppgå till 6,90 euro per studerandevecka. Utskottet ställer sig bakom ändringarna i bestämmelserna om läromaterialstillägg.

Betänkande KuUB 7/2022 rd

Beloppet av läromaterialstillägget för utbildning riktad till läropliktiga vid folkhögskolor har fastställts till samma nivå som det tilläggsanslag för läromedel samt arbetsredskap, arbetsdräkter och -material inom yrkesutbildning som uppskattades i samband med utvidgningen av läroplikten. Läromaterialstillägget beräknas på årsnivå uppgå till cirka 235 euro per studerande.

Utskottet konstaterar dessutom att regeringens proposition med förslag till en andra tilläggsbudget för 2022 (RP 81/2022 rd) innehåller ett förslag om överföring av 62 000 euro från statsandelsfinansieringen av folkhögskolor till statsunderstöd för finansiering av läromedel för läropliktiga vid folkhögskolor för vårterminen 2022. Utskottet påpekar att finansieringen av läromaterialstillägget för läroplikt framöver inte bör minska basfinansieringen av folkhögskolor.

Uppföljning

Utskottet ser det som angeläget att regeringen fortsätter att följa upp och utvärdera genomförandet och konsekvenserna av läropliktsreformen och vid behov vidtar åtgärder för att rätta till eventuella missförhållanden. Utskottet betonar fortfarande vikten av att följa upp hur de finansiella resurser som reserverats för läropliktsreformen räcker till och att vidta åtgärder om resurserna visar sig vara otillräckliga.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av läropliktslagen

2§. När läroplikten börjar och upphör. Kulturutskottet föreslår utifrån grundlagsutskottets utlåtande att 1 mom. ändras så att en person som vistas i Finland i studiesyfte och som har hemkommun enligt lagen om hemkommun kan befrias från läroplikt på ansökan. En person som vistas i Finland i studiesyfte och som har hemkommun enligt lagen om hemkommun omfattas således av läropliktslagens tillämpningsområde, om han eller hon inte ansöker om befrielse från läroplikten. Beslutet i ärendet ska fattas av personens hemkommun. I samband med ansökan ska den sökande lägga fram en utredning om grunden för vistelsen i landet. Ändring i förvaltningsbeslut om ansökan får sökas i enlighet med 24 §.

7§. Avbrytande av fullgörandet av läroplikten. Kulturutskottet föreslår att 3 mom. kompletteras utifrån grundlagsutskottets utlåtande. Om avbrytande av fullgörandet av läroplikten har sökts tills vidare, ska utbildningsanordnaren med stöd av den föreslagna bestämmelsen innan ansökan avgörs informera den läropliktige, dennes vårdnadshavare och någon annan laglig företrädare om att avbrytandet av fullgörandet av läroplikten tills vidare också innebär att den läropliktige direkt med stöd av lag anses ha avgått från läroanstalten. Den sökande kan då, om han eller hon så önskar, till exempel återta sin ansökan eller ändra den så att den gäller avbrytande för viss tid, varvid personen inte anses ha avgått. Utgångspunkten är dock i enlighet med gällande lagstiftning även i fortsättningen att en läropliktig har rätt att avbryta fullgörandet av läroplikten tills vidare endast om den sjukdom eller skada som hindrar fullgörandet av läroplikten är av bestående natur, då det även kan anses ändamålsenligt att anse att den studerande har avgått.

Betänkande KuUB 7/2022 rd

23§. Tillgång till uppgifter. Utskottet föreslår med anledning av grundlagsutskottets utlåtande att 5 mom. preciseras så att utbildningsanordnarens skyldighet att lämna ett beslut om särskilt stöd gäller beslut som är i kraft när den grundläggande utbildningen avslutas.

2. Lagen om ändring av lagen om grundläggande utbildning

42§. Begäran om omprövning. Utskottet föreslår att det inledande stycket i 1 mom. kompletteras i den finska lagtexten så att regionförvaltningsverkets roll som omprövningsmyndighet framgår av bestämmelsen. Den föreslagna formuleringen motsvarar ordalydelsen i ändringsförfattningen 163/2022.

46§. Grundläggande utbildning för vuxna. Utskottet föreslår en teknisk precisering av paragrafhänvisningarna i 1 mom. och föreslår därför att också lagens ingress kompletteras.

46 a §. När en elev eller studerande anses ha avgått. Utskottet föreslår att 1 mom. i propositionen delas upp i två moment så att 1 mom. gäller en elev vars skyldighet att genomgå grundläggande utbildning enligt 26 § 1 mom. har upphört och 2 mom. gäller en studerande som genomgår grundläggande utbildning för vuxna. Den föreslagna ändringen beror på att det i lagen om grundläggande utbildning föreskrivs om en individuell studieplan endast för studerande inom den grundläggande utbildningen för vuxna.

4. Lagen om ändring av 67 och 97 § i lagen om yrkesutbildning

67§. Beslut om särskilt stöd och avvikelse. Utskottet föreslår med anledning av grundlagsutskottets utlåtande att 3 mom. preciseras så att det gäller beslut som är i kraft när den grundläggande utbildningen avslutas.

5. Lagen om ändring av lagen om utbildning som handleder för examensutbildning

22§. Beslut om särskilt stöd. Utskottet föreslår med anledning av grundlagsutskottets utlåtande att 1 mom. preciseras så att det gäller beslut som är i kraft när den grundläggande utbildningen avslutas.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3, 6 och 7 i proposition RP 54/2022 rd utan ändringar.

*Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2, 4 och 5 i proposition RP 54/2022 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)*

Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Betänkande KuUB 7/2022 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av läropliktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i läropliktslagen (1214/2020) 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., rubriken för 4 § samt 4 § 2 mom.
5 punkten, 5 § 3 mom., 7 § 3 mom., 13 § 1 mom., 15 §, 16 § 4 mom., 17 § 3 mom., 19 § 1 mom. 1
punkten, 20 § 2 mom. samt 23 § 3 och 4 mom. och
fogas till lagen en ny 15 a § och till 23 § ett nytt 5 mom. som följer:

2 §

När läroplikten börjar och upphör

Barn som har sin vanliga vistelseort i Finland är läropliktiga. Ett barn anses vid tillämpningen
av denna lag ha sin vanliga vistelseort i Finland om barnet har en hemkommun i Finland enligt la-
gen om hemkommun (201/1994) ~~och grunden för barnets vistelse i landet är någon annan än stu-~~
~~dier.~~ En person har rätt att bli befriad från läroplikt, om grunden för hans eller hennes vistelse i
landet är studier. Boendekommunen beslutar om befrielse från läroplikt efter ansökan.

3 §

Fullgörande av läroplikten i den grundläggande utbildningen

Bestämmelser om skyldigheten att fullgöra läroplikten i den grundläggande utbildningen finns
i 26 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning.

4 §

Fullgörande av läroplikten efter skyldigheten att fullgöra den grundläggande utbildningen

Läroplikten kan dock fullgöras även i

Betänkande KuUB 7/2022 rd

5) grundläggande utbildning enligt 26 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning, grundläggande utbildning för vuxna enligt 46 § 1 mom. i den lagen eller utbildning som avses i lagen om fritt bildningsarbete i enlighet med 5 §.

5 §

Fullgörande av läroplikten i vissa situationer

En läropliktig som inte har slutfört den grundläggande utbildningens lärokurs vid utgången av läsåret det kalenderår då han eller hon fyller 17 år kan fullgöra läroplikten genom att delta i grundläggande utbildning eller i sådan annan utbildning som avses i 4 §. Vid antagning av studerande tillämpas då vad som föreskrivs om grunderna för antagning av studerande i de lagar som gäller utbildningen i fråga.

7 § (Ny)

Avbrytande av fullgörandet av läroplikten

Beslut om avbrytande av fullgörandet av läroplikten fattas efter ansökan. Innan beslutet fattas ska det utredas om läroplikten i de situationer som avses i 1 mom. 1 och 4 punkten kan fullgöras med hjälp av individuella val, individualisering, nödvändiga stödåtgärder eller rimliga anpassningar. Innan beslutet fattas ska utbildningsanordnaren meddela den läropliktige samt dennes vårdnadshavare och någon annan laglig företrädare att den läropliktige anses ha avgått om fullgörandet av läroplikten avbryts tills vidare.

3 kap.

Handlednings- och tillsynsansvar för fullgörandet av läroplikten

13 §

När en läropliktig anses ha avgått

I fråga om utbildning enligt 4 § ska utbildningsanordnaren, innan beslut fattas om att en studerande anses ha avgått, utreda om den läropliktige har inlett nya i den paragrafen avsedda studier. Om den läropliktige inte har inlett nya studier, ska utbildningsanordnaren anmäla den läropliktiges identifierings- och kontaktuppgifter till den läropliktiges boendekommun och underrätta dennes vårdnadshavare och andra lagliga företrädare om att den läropliktige anses ha avgått. Den ovan avsedda anmälningsskyldigheten föreligger också om den läropliktiges studierätt har dragits in med stöd av lagen om yrkesutbildning.

Betänkande KuUB 7/2022 rd

15 §

Anvisande av studieplats

Boendekommunen har till uppgift att två månader efter det att handlednings- och tillsynsansvaret började anvisa den läropliktige en studieplats i utbildning som handleder för examensutbildning eller utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv, om den läropliktige inte har inlett utbildning som avses i 4 §. Om det bedöms att den läropliktige behöver krävande särskilt stöd, ska han eller hon anvisas studieplats i utbildning hos en utbildningsanordnare som enligt anordnartillståndet är skyldig att ordna utbildning för studerande som har rätt till krävande särskilt stöd. En studieplats kan också anvisas i sådan utbildning som handleder för examensutbildning som ordnas av boendekommunen.

Inom utbildning som ordnas för studerande som har rätt till krävande särskilt stöd kan den läropliktige med den läropliktiges eller dennes vårdnadshavares eller någon annan laglig företrädarens samtycke anvisas en studieplats redan före utgången av den tidsfrist som anges i 1 mom.

Vid anvisande av en lämplig studieplats ska hänsyn tas till utbildningsutbudet i området, avståndet och trafikförbindelserna mellan den läropliktiges hem och läroanstalten, den läropliktiges behov av särskilt stöd eller krävande särskilt stöd samt den läropliktiges individuella önskemål. Studieplatsen ska anvisas i utbildning på finska eller svenska enligt den läropliktiges i 10 § i lagen om grundläggande utbildning avsedda undervisningsspråk eller i utbildning på något annat språk enligt den läropliktiges individuella önskemål och färdigheter.

Läroplikten kan fullgöras utan deltagande i undervisning som särskild examen enligt 36 § 2 mom. i gymnasielagen eller utan deltagande i examensutbildning i enlighet med 52 § 6 mom. i lagen om yrkesutbildning.

15 a §

Förfarandet vid anvisande av studieplats

Den läropliktige och dennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare och den utbildningsanordnare som den läropliktige ska anvisas som studerande hos ska höras innan ärendet avgörs. Beslutet om anvisande av studieplats ska delges den läropliktige och dennes vårdnadshavare och andra lagliga företrädare samt utbildningsanordnaren.

En utbildningsanordnare som har beviljats tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning eller utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv eller som ordnar utbildning med stöd av 28 § 3 mom. i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning ska anta en läropliktig som anvisats utbildningsanordnaren som studerande och göra det möjligt för den läropliktige att inleda studierna så snart som möjligt.

Den läropliktige ska utan dröjsmål inleda studierna på den studieplats som anvisats honom eller henne. Ett beslut om anvisande av studieplats kan verkställas innan det har vunnit laga kraft.

Betänkande KuUB 7/2022 rd

16 §

Rätt till avgiftsfri utbildning

Beslut om förlängning av avgiftsfriheten fattas, efter ansökan av den studerande, av den utbildningsanordnare hos vilken den studerande avlägger studier när han eller hon ansöker om förlängning av avgiftsfriheten. Ansökan om förlängning av avgiftsfriheten får göras tidigast sex månader före utgången av den tidsfrist enligt 16 § 1 mom. som berättigar till avgiftsfrihet.

17 §

Avgiftsfrihetens omfattning

Utbildningsanordnaren ska meddela ett förvaltningsbeslut enligt 7 kap. i förvaltningslagen (434/2003) i fråga om den rätt till avgiftsfri utbildning som avses i 16 § 1 mom., den avgiftsfrihet för läromedel samt arbetsredskap, arbetsdräkter och arbetsmaterial som avses i 1 mom. och i fråga om de avgifter som avses i 2 mom. endast om den studerande skriftligen eller muntligen begär det.

19 §

Inkvarteringsersättning för läropliktiga

En läropliktig har rätt till inkvarteringsersättning, om

1) färdvägen från den läropliktiges hem till närmaste gymnasium eller yrkesläroanstalt med flera branscher där det ges möjlighet till undervisning på finska eller svenska enligt den läropliktiges i 10 § i lagen om grundläggande utbildning avsedda undervisningsspråk är över 100 kilometer, eller de dagliga skolresorna vid anlitanande av det snabbaste färdmedlet tar över tre timmar i anspråk.

20 §

Särskilda situationer då inkvarteringsersättning beviljas

Med avvikelse från 19 § 1 mom. 2 punkten har en läropliktig rätt till inkvarteringsersättning, om den läropliktige av skäl som hänför sig till hans eller hennes hälsotillstånd eller behov av särskilt stöd inte kan ta emot en studieplats vid en i den punkten avsedd läroanstalt eller om den läropliktige inte har antagits som studerande vid en ovan avsedd läroanstalt och han eller hon på det sätt som anges i den punkten studerar vid den närmaste läroanstalt som lämpar sig för honom eller henne. Detsamma gäller för situationer som avses i 19 § 4 mom. 2 punkten.

Betänkande KuUB 7/2022 rd

23 §

Tillgång till uppgifter

När en läropliktig övergår till en annan utbildningsanordnarens utbildning ska den tidigare utbildningsanordnaren trots sekretessbestämmelserna utan dröjsmål lämna den nya utbildningsanordnaren de uppgifter som är nödvändiga för ordnandet av den läropliktigas utbildning. När utbildningsanordnaren gör en i 11 § 4 mom. eller 13 § 1 mom. avsedd anmälan om den läropliktige till boendekommunen, ska utbildningsanordnaren trots sekretessbestämmelserna till boendekommunen lämna de uppgifter som är nödvändiga för genomförandet av handlednings- och tillsynsansvaret enligt 14 § samt för anvisande av en studieplats. Motsvarande uppgifter ska lämnas också på den nya utbildningsanordnarens eller boendekommunens begäran.

Utöver vad som föreskrivs i 3 mom. har rektorn och en lärare som deltar i den läropliktiges undervisning rätt att i den utbildning som avses i 4 § trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ordnandet av den läropliktiges utbildning av dem som deltar i studerandevårdsarbetet. Den som handhar handlednings- och tillsynsansvaret för läropliktiga i boendekommunen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av dem som deltar i studerandevårdsarbetet få de uppgifter som är nödvändiga för genomförandet av handlednings- och tillsynsansvaret enligt 14 § samt för anvisande av en studieplats.

I situationer som avses i 67 § 3 mom. i lagen om yrkesutbildning och i 22 § 1 mom. i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning ska den som ordnar grundläggande utbildning lämna den nya utbildningsanordnaren ett sådant beslut om särskilt stöd enligt 17 § i lagen om grundläggande utbildning som gäller när den grundläggande utbildningen avslutas. Beslutet ska också lämnas på begäran av utbildningsanordnaren.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en studerande före ikraftträdandet av lagen har inlett sådana studier som avses i 4 § och haft rätt till avgiftsfri utbildning enligt 16 §, kvarstår den studerandes rätt till avgiftsfri utbildning i de studierna, även om den studerande inte längre är läropliktig med stöd av 2 §.

2.

Lag

om ändring av lagen om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om grundläggande utbildning (628/2016) 42 § 1 mom. 7 punkten och 46 § 1 och 8 mom., sådana de lyder i lag 1216/2020, samt
fogas till lagen en ny 46 a § som följer:

42 §

Begäran om omprövning

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, får omprövning av beslut som avses i denna lag begäras hos regionförvaltningsverket, om beslutet gäller

7) frågan om en elev eller studerande ska anses ha avgått på så sätt som avses i 46 a §.

46 §

Grundläggande utbildning för vuxna

I grundläggande utbildning enligt denna paragraf kan man delta efter att fullgörandet av den grundläggande utbildningen enligt 26 § 1 mom. har upphört. På grundläggande utbildning för vuxna tillämpas 2 §, 3 § 1 och 2 mom., 9 § 1 mom., 10, 12—15, 18—22 och 29 §, 30 § 1 mom. samt 35, 37, 38, 40—42, 42 a—42 d, 43 och 44 §. Undervisning, läroböcker och andra läromedel, arbetsredskap och arbetsmaterial är avgiftsfria för den studerande. I sådan utbildning som på basis av ett beslut av kommunen eller samkommunen eller en bestämmelse som ingår i ett tillstånd enligt 7 § har ordnats vid en internatskola, har den studerande rätt till avgiftsfritt boende och till avgiftsfria, tillräckliga måltider varje dag. De som studerar på heltid har rätt till en avgiftsfri måltid de arbetsdagar då läroplanen förutsätter att den studerande är närvarande på ett utbildningsställe som utbildningsanordnaren anvisat. En studerande kan på de grunder som anges i 36 § 1 mom. ges en skriftlig varning eller bli avstängd för högst ett år. En läropliktig kan dock avstängas från läroanstalten för högst tre månader. Bestämmelser om fullgörande av läroplikten under tiden för avstängning för viss tid finns i 8 § i läropliktslagen. En studerande som har fyllt 18 år får välja mellan religionsundervisning och undervisning i livsåskådningskunskap.

Lärokursen för läskunnighetskedet samt inlednings- och slutskedet omfattar sammanlagt högst fyra år. Den som studerar på heltid ska dock avlägga studierna inom högst fem år.

Betänkande KuUB 7/2022 rd

46 a §

När en elev eller studerande anses ha avgått

En elev vars skyldighet enligt 26 § 1 mom. att fullgöra den grundläggande utbildningens lärokurs har upphört ~~eller en studerande som fullgör den grundläggande utbildningens lärokurs för vuxna~~ anses ha avgått, om

1) det är uppenbart att eleven ~~eller den studerande~~ inte har för avsikt att delta i undervisningen i ~~enlighet med sin individuella studieplan~~ och eleven ~~eller den studerande~~ inte har uppgett någon grundad anledning till sin frånvaro,

2) eleven ~~eller den studerande~~ har avbrutit fullgörandet av läroplikten på det sätt som avses i 7 § 2 mom. i läropliktslagen.

En studerande som fullgör den grundläggande utbildningens lärokurs för vuxna anses ha avgått, om

1) det är uppenbart att den studerande inte har för avsikt att delta i undervisningen i enlighet med sin individuella studieplan och den studerande inte har uppgett någon grundad anledning till sin frånvaro,

2) den studerande har avbrutit fullgörandet av läroplikten på det sätt som avses i 7 § 2 mom. i läropliktslagen.

En elev eller studerande anses ha avgått också när han eller hon själv skriftligen anmäler till utbildningsanordnaren att han eller hon avgår. Då anses eleven eller den studerande ha avgått den dag när anmälan kommer fram till utbildningsanordnaren, eller vid en senare tidpunkt som eleven eller den studerande uppger.

Utbildningsanordnaren ska meddela ett beslut om att en elev eller studerande anses ha avgått, med undantag för situationer som avses i 1 mom. 2 punkten **och 2 mom. 2 punkten**.

En läropliktig anses ha avgått på den grund som avses i 1 mom. 1 punkten **eller 2 mom. 1 punkten** senast en månad efter det att han eller hon sist har deltagit i undervisning. Innan den läropliktige anses ha avgått ska utbildningsanordnaren underrätta den läropliktige samt dennes vårdnadshavare och andra lagliga företrädare att den läropliktige kan anses ha avgått, om han eller hon inte deltar i undervisningen. Bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas när en läropliktig anses ha avgått finns dessutom i 13 § i läropliktslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 24 § i gymnasielagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen (714/2018) 24 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1217/2020, som följer:

24 §

När en studerande anses ha avgått

En studerande anses ha avgått, om

- 1) det är uppenbart att den studerande inte har för avsikt att delta i undervisningen och den studerande inte har angett någon grundad anledning till frånvaron,
- 2) den studerande har avbrutit fullgörandet av läroplikten på det sätt som avses i 7 § 2 mom. i läropliktslagen,
- 3) den studerande inte har slutfört sina studier inom den i 23 § 2 mom. föreskrivna tiden eller den extra tid som beviljats honom eller henne.

En studerande anses ha avgått också när han eller hon själv skriftligen anmäler till utbildningsanordnaren att han eller hon avgår. Då anses den studerande ha avgått den dag när anmälan kommer fram till utbildningsanordnaren, eller vid en senare tidpunkt som den studerande uppger.

Utbildningsanordnaren ska meddela ett beslut om att en studerande anses ha avgått, med undantag för situationer som avses i 1 mom. 2 punkten.

En läropliktig anses ha avgått på den grund som avses i 1 mom. 1 punkt senast en månad efter det att han eller hon sist har deltagit i undervisning. Innan den läropliktige anses ha avgått ska utbildningsanordnaren underrätta den läropliktige samt dennes vårdnadshavare och andra lagliga företrädare att den läropliktige kan anses ha avgått, om han eller hon inte deltar i undervisningen. Bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas när en läropliktig anses ha avgått finns dessutom i 13 § i läropliktslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 67 och 97 § i lagen om yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesutbildning (531/2017) 97 § 1 och 3 mom., sådana de lyder i lag 1218/2020, samt
fogas till 67 § ett nytt 3 mom. som följer:

67 §

Beslut om särskilt stöd och avvikelse

Utbildningsanordnaren ska bedöma en studerandes behov av särskilt stöd när den studerande inleder sina studier och under studiernas gång om behov av sådant stöd uppstår. Om det för en läropliktig har fattats ett beslut om särskilt stöd enligt 17 § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) och beslutet gäller när den grundläggande utbildningen avslutas, ska utbildningsanordnaren utreda och bedöma den studerandes behov av särskilt stöd utifrån det beslut om särskilt stöd som fattats under den grundläggande utbildningen.

97 §

När en studerande anses ha avgått

En studerande anses ha avgått, om

- 1) det är uppenbart att den studerande inte har för avsikt att delta i undervisning eller yrkesprov eller visa sitt kunnande på andra sätt i enlighet med den personliga utvecklingsplanen för kunnandet och den studerande inte har uppgett någon grundad anledning till sin frånvaro,
- 2) den studerande har avbrutit fullgörandet av läroplikten på det sätt som avses i 7 § 2 mom. i läropliktslagen,
- 3) den studerande inte har genomfört utbildningen som handleder för arbete och ett självständigt liv inom den tid som anges i 11 §.

En studerande anses ha avgått också när han eller hon själv skriftligen anmäler till utbildningsanordnaren att han eller hon avgår. Då anses den studerande ha avgått den dag när anmälan kommer fram till utbildningsanordnaren, eller vid en senare tidpunkt som den studerande uppger.

Utbildningsanordnaren ska meddela ett beslut om att en studerande anses ha avgått, med undantag för situationer som avses i 1 mom. 2 punkten.

En läropliktig anses ha avgått på den grund som avses i 1 mom. 1 punkten senast en månad efter det att han eller hon sist har deltagit i undervisning enligt den personliga utvecklingsplanen för kunnandet eller i yrkesprov eller annat påvisande av kunnandet. Innan den läropliktige anses ha

Betänkande KuUB 7/2022 rd

avgått ska utbildningsanordnaren underrätta den läropliktige samt dennes vårdnadshavare och andra lagliga företrädare att den läropliktige kan anses ha avgått, om han eller hon inte deltar i undervisning enligt den personliga utvecklingsplanen eller i yrkesprov eller visar sitt kunnande på andra sätt. Bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas när en läropliktig anses ha avgått finns dessutom i 13 § i läropliktslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om utbildning som handleder för examensutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020) 18 § och 22 § 1 mom. och
fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1117/2021, ett nytt 4 mom. som följer:

3 §

Utbildningsanordnare

Utbildning som avses i denna lag kan också ordnas som arbetskraftsutbildning. På utbildning som ordnas som arbetskraftsutbildning tillämpas vad som i lagen om yrkesutbildning föreskrivs om arbetskraftsutbildning.

18 §

När en studerande anses ha avgått

En studerande anses ha avgått, om

1) det är uppenbart att den studerande inte har för avsikt att delta i undervisning i enlighet med den plan som avses i 14 § och den studerande inte har uppgett någon grundad anledning till sin frånvaro,

2) den studerande har avbrutit fullgörandet av läroplikten på det sätt som avses i 7 § 2 mom. i läropliktslagen,

Betänkande KuUB 7/2022 rd

3) den studerande inte har slutfört sina studier inom den tid för genomförande som anges i 11 § 2 mom.

En studerande anses ha avgått också när han eller hon själv skriftligen anmäler till utbildningsanordnaren att han eller hon avgår. Då anses den studerande ha avgått den dag när anmälan kommer fram till utbildningsanordnaren, eller vid en senare tidpunkt som den studerande uppger.

Utbildningsanordnaren ska meddela ett beslut om att en studerande anses ha avgått, med undantag för situationer som avses i 1 mom. 2 punkten.

En läropliktig anses ha avgått på den grund som avses i 1 mom. 1 punkten senast en månad efter det att han eller hon sist har deltagit i undervisning. Innan en läropliktig anses ha avgått ska utbildningsanordnaren underrätta den läropliktige samt dennes vårdnadshavare och andra lagliga företrädare att den läropliktige kan anses ha avgått, om han eller hon inte deltar i undervisningen. Bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas när en läropliktig anses ha avgått finns dessutom i 13 § i läropliktslagen.

22 §

Beslut om särskilt stöd

Utbildningsanordnaren ska bedöma en studerandes behov av särskilt stöd när den studerande inleder sina studier och under studiernas gång om behov av sådant stöd uppstår. Om det för en läropliktig har fattats ett beslut om särskilt stöd enligt 17 § i lagen om grundläggande utbildning **och beslutet gäller när den grundläggande utbildningen avslutas**, ska utbildningsanordnaren utreda och bedöma den studerandes behov av särskilt stöd utifrån det beslut om särskilt stöd som fattats under den grundläggande utbildningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om fritt bildningsarbete

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) 9 § 5 mom., 13 § 3 mom. och 25 i §,
sådana de lyder, 9 § 5 mom. och 25 i § i lag 1219/2020 och 13 § 3 mom. i lag 579/2015, som
följer:

Betänkande KuUB 7/2022 rd

9 §

Statsandelens belopp

För huvudmän för folkhögskolor som ordnar i 7 a kap. avsedd utbildning beviljas statsandel till 100 procent av det belopp som beräknats enligt 8 § för det antal prestationer som undervisnings- och kulturministeriet fastställt med stöd av 10 § när det gäller av huvudmannen ordnad utbildning som riktar sig till läropliktiga. Dessutom beviljas en huvudman för en folkhögskola för ordnande av utbildning som avses i 7 a kap. läromedelstillägg inom ramen för det anslag som reserverats för utbildningen i statsbudgeten. Bestämmelser om beloppet av läromedelstillägget utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet

Från driftskostnaderna för läroanstalterna enligt 2 § 1 mom. avdras ett belopp som motsvarar de statsunderstöd som med stöd av 14 § under det år kostnaderna beräknas har beviljats läroanstalternas huvudmän för verksamheten i fråga samt ett belopp som motsvarar det läromedelstillägg som med stöd av 9 § 5 mom. beviljats under det år kostnaderna beräknas.

25 i §

När en studerande anses ha avgått

En studerande anses ha avgått, om

- 1) det är uppenbart att den studerande inte har för avsikt att delta i undervisningen och den studerande inte har angett någon grundad anledning till frånvaron,
- 2) den studerande har avbrutit fullgörandet av läroplikten på det sätt som avses i 7 § 2 mom. i läropliktslagen,
- 3) den studerande inte avlagt studierna inom den tid som föreskrivs i 25 b § 2 eller 3 mom.

En studerande anses ha avgått också när han eller hon själv skriftligen anmäler till huvudmannen för folkhögskolan att han eller hon avgår. Då anses den studerande ha avgått den dag när anmälan kommer fram till huvudmannen för folkhögskolan, eller vid en senare tidpunkt som den studerande uppger.

Huvudmannen för folkhögskolan ska meddela ett beslut om att en studerande anses ha avgått, med undantag för situationer som avses i 1 mom. 2 punkten.

En läropliktig anses ha avgått på den grund som avses i 1 mom. 1 punkten senast en månad efter det att han eller hon sist har deltagit i undervisning. Innan den läropliktige anses ha avgått ska utbildningsanordnaren underrätta den läropliktige samt dennes vårdnadshavare och andra lagliga företrädare att den läropliktige kan anses ha avgått, om han eller hon inte deltar i undervisningen. Bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas när en läropliktig anses ha avgått finns dessutom i 13 § i läropliktslagen.

Betänkande KuUB 7/2022 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) 9 § 3 mom., 11 c § 2 mom. och 15 § 1 mom.,
av dem 9 § 3 mom. sådant det lyder i lag 568/2019 och 11 c § 2 mom. sådant det lyder i lag 1221/2020, som följer:

9 §

Uppgifter om yrkesutbildning

Om den studerande deltar i examensutbildning eller annat förvärvande av behövt kunnande, införs förutom de i 2 mom. avsedda uppgifterna även målen, innehållen, undervisningen och sätten och tidpunkten för förvärvande av annat kunnande för examensutbildningen eller förvärvande av annat behövt kunnande. I utbildning för grundexamen införs dessutom mängden undervisning och handledning vid läroanstalten och i andra lärmiljöer separat för varje examensdel eller separat för varje delområde som ingår i de gemensamma examensdelarna.

11 c §

Uppgifter om läropliktiga och införande av uppgifterna

Utbildningsanordnaren, huvudmannen för en läroanstalt och kommunen ska i registret föra in uppgifter om avbrytande av fullgörandet av läroplikten enligt 7 § i läropliktslagen och om avbrottets längd.

Betänkande KuUB 7/2022 rd

15 §

Utlämnande av uppgifter ur studentexamensregistret

I fråga om personer som har deltagit i studentexamen och sökt till en utbildning som avses i 17 § 3 mom. ska de i 14 § 2 mom. avsedda uppgifter som behövs för antagningen av studerande lämnas ut till antagningsregistret. Uppgifter om avlagd studentexamen lämnas ut till läropliktsregistret, om personen i fråga har varit berättigad till avgiftsfri utbildning enligt 16 § i läropliktslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skyldigheten att föra in uppgifter om mängden undervisning och handledning enligt 9 § 3 mom. tillämpas inte på en studerande som har inlett sina studier före denna lags ikraftträdande.

Uppgifter om den mängd undervisning och handledning som avses i 9 § 3 mom. ska föras in i informationsresursen retroaktivt senast den 30 september 2022.

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att de som fyllt 17 år ska ha möjlighet att stanna kvar på den grundläggande utbildningen för barn fram till 18 års ålder, om det anses vara den bästa lösningen för barnet, att konsekvenserna av den föreslagna regleringen för läropliktiga som fyllt 17 år följs noggrant och att eventuella ytterligare behövliga åtgärder vidtas för att säkerställa att barnets bästa kommer i första hand.

Betänkande KuUB 7/2022 rd

Helsingfors 17.6.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Paula Risikko saml
medlem Sanna Antikainen saf
medlem Marko Asell sd
medlem Jukka Gustafsson sd
medlem Veronika Honkasalo vänst
medlem Kaisa Juuso saf
medlem Emma Kari gröna
medlem Hilikka Kemppi cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Mikko Kinnunen cent
medlem Ari Koponen saf
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Pirkka-Pekka Petelius gröna
medlem Ville Valkonen saml.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.